

Informační kniha

SAMOS

Srdečně Vás
vítáme na ostrově

SAMOS

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší ze Samosu	str. 4
Státní zřízení	str. 5
Historie	str. 5
Geografie	str. 6
Klimatické podmínky	str. 7
Hospodářství	str. 7
Flóra	str. 8
Fauna	str. 8
Obyvatelstvo	str. 8
Jazyky	str. 8
Kuchyně	str. 9
Pláže	str. 13
Časový posun	str. 15
Doprava	str. 15
Peníze	str. 17
Komunikace	str. 18
Kriminalita	str. 19
Sporty	str. 20
Zábava, noční život	str. 21
Restaurace	str. 21
Voda	str. 21
Kontakty na úřady	str. 21
Slovníček	str. 22
Zdravotní péče	str. 23
Nakupování	str. 23
Spropitné	str. 24
Elektrický proud	str. 24
Zajímavá místa	str. 25

Poznejte to nejlepší ze Samosu

Pláž Tsamadou

- známá nudistická pláž v blízkosti oblíbeného střediska Kokkari

Pláž Seitani

- nachází se na západě ostrova v nejkrásnější části panenské přírody
- je chráněným územím, kde se vyskytuje tuleň středomořský

Patmos

- jedinečný a mystický ostrov hornatého charakteru, jedno z nejsvětějších míst Řecka – nachází se zde klášter sv. Jana

Pythagorion

- romantické přístavní městečko, které bylo pojmenováno po nejslavnějším synovi ostrova Samos, mysliteli a matematikovi Pythagorovi

Efes

- Po pouhých dvou hodinách plavby se ocitnete na maloasijském kontinentu, kde můžete navštívit unikátní antické město Efes a jeden ze sedmi divů světa – Artemidin chrám

Státní zřízení

Ostrov Samos je součástí Řecké republiky a spolu s ostrovy Ikaria, Chios, Lesbos a Lémnos spadá pod kraj Severní Egeis.

Historie

Podle archeologických nálezů byl ostrov osídlen již 3000 let před naším letopočtem. V 11. st. př. n. l. sem přichází první řečtí obyvatelé – Iónové. Těm sloužil ostrov jako opěrný bod, odkud kolonizovali a podrobovali si Malou Asii. V 7. st. př. n. l. se ostrov zařadil díky své poloze mezi hlavní centra řeckého světa a obchodoval s národy u Černého moře, s Egyptem, Libyí a Korintem. Na přelomu 7. a 6. st. př. n. l. se zde objevují první mince coby platební prostředek.

Největšího politického, hospodářského a kulturního rozkvětu dosáhl ostrov za vlády tyrana Polykrata (537–522 př. n. l.). Se svou silnou flotilou si podrobil mnoho ostrovů, založil kolonie

u Černého moře a na Sicílii. Obehnal staré město Samos (dnes Pythagorion) mohutnými hradbami a zbudoval unikátní vodovod. V této době zde také postavil architekt Rhoikos velkolepý chrám bohyně Héry. Na Polykratově dvoře žili věhlasní mužové – básník Anakreón, který se proslavil svými písněmi o lásce, ženách a vínu, nebo nám známější filozof Pythagoras.

Když byl Polykrates i přes spojení s Peršany popraven satrapou Oriotem, k moci se dostal jeho bratr Sylosónt a ostrov se stal součástí Perské říše. Nastalo dlouhé období řecko-perských válek. Po slavné námořní bitvě u blízkého mysu Mykalé přešel Samos do Athénské námořní spolku. Roku 440 př. n. l. se však ostrované proti spolku vzbouřili. Následně byli poraženi vojevůdcem Periklem.

Ve 3. st. př. n. l. se stal ostrov součástí říše Ptolemaiovců. Ze závislosti na Říši římské se vymanil až roku 70 n. l. V 7. století postihly ostrov arabské nájezdy. V 10. století používali Samos jako válečnou základnu Arabové a Byzantinci. Později sem přišli Benátčané a Janované. Na sklonku 15. století byl ostrov vypleněn Turky, kteří jej potom vylidněný a zpustošený zabrali. Od roku 1832 se již těšil jisté autonomii. Roku 1912 byl osvobozen italskou flotilou a následně včleněn do Řecka.

Po 1. světové válce byl Samos spolu s dalšími ostrovy pro neuvážený pokus obsadit část Turecka demilitarizován. Když kapitulovala roku 1943 ve 2. světové válce Itálie, byl ostrov obsazen Brity a těžce bombardován a dobyt Němci. V současné době je klidnou odpočinkovou destinací a díky své poloze a význačným památkám vyhledávaným místem pro letní dovolenou.

Geografie

Rozloha Samosu včetně malých ostrůvků je přibližně 475 km², a je proto největším ostrovem v Egejském moři. Díky své poloze téměř sousedí s Tureckem, které je vzdáleno pouhý kilometr a půl.

Povrch ostrova je převážně hornatý a lesnatý. Nejvyšším vrcholem je na západě ostrova hora Kerkis (1 434 m n. m.). Samos láká návštěvníky především svou rozmanitostí. Zatímco východní pobřeží je značně členité a lemované krásnými zátokami, jihozápadní část ostrova je poměrně rovinná. Jih Samosu je naopak velmi hornatý a využívá se k zemědělství. V této části můžete spatřit běžný život obyvatel. Výjimkou jsou města Pythagorion nebo Ireon, která sice leží na jihu, ale daří se zde cestovnímu ruchu.

Klimatické podmínky

Pro ostrov Samos je typické horké počasí. V letních měsících se srážky prakticky nevyskytují a teploty dosahují až 35 °C. Moře má však i v prázdninových měsících osvěžující teplotu. Typický pro zdejší klima je občasný silný vítr.

Hospodářství

Hlavním zdrojem obživy obyvatel ostrova je cestovní ruch a samozřejmě zemědělství. Na svazích stále zelených kopců se pěstuje vinná réva, z níž se vyrábí místní specialita – sladké dezertní víno s vyšším obsahem alkoholu. Většina obyvatel ostrova pracuje v zemědělství. Pěstují vinnou révu, citrusové plody, olivy a loví ryby.

Flóra

Horské masivy Samosu byly už ve starověku porostlé bujnou vegetací. Díky hustým borovým lesům a vynikající kvalitě dřeva byl ostrov známý v širokém okolí. Část původního porostu byla však zničena lesními požáry. Zvláště ničivý byl ten v červenci 2000, kdy hořelo celý týden a oheň zničil asi 20 % lesů a sadů na ostrově. I přesto se tento krásný ostrov řadí mezi nejzelenější ostrovy Egejského moře.

Kromě borových lesů, eukalyptových a olivových hájů zde roste vegetace všeho druhu: cypřiše, duby, kaštiny, platany, ořechy, lípy a kapradí. Všude se line vůně myrty, oregana, tymiánu, rozmarýnu, šalvěje a mnoha jiných druhů bylin, které voní ve všech ročních obdobích. Na stráních a v nížinách se pěstují ovocné stromy rodící jablka, hrušky, broskve a meruňky. Na jaře, v době rozkvětu, je ostrov pokryt množstvím divokých květů.

Cibulovité rostliny mají možnost se před velkým žárem v létě schovat pod zem, takže jsou tu běžné, stejně tak jako na ostatních řeckých ostrovech. Modřelec se objevuje všude kolem hlavně v březnu a dubnu. Orchidejí je tu dost, ale jsou snadno přehlédnutelné, běžné jsou sasanky, chudobky, mák, rmen a pelargonie. Vzácnější jsou pivoňky. Na podzim po prvních deštích roste brambořík, různé druhy krokusů a ocúnů.

Fauna

Borové lesy a divoká květena odjakživa poskytovaly potravu tisícům včel. Desítky pestře natřených včelínů jsou rozmístěny podél cest ve vnitrozemí ostrova. Všude na ostrově uvidíte ovce a kozy, které chovají místní obyvatelé.

Obyvatelstvo

Na ostrově žije asi 35 000 obyvatel. Místní lidé jsou velice pohostinní, přívětiví a vstřícní. Na všechno mají dost času a neradi bývají rušeni během siesty, tj. od 14.00 do 17.00 hodin. Jsou potěšeni, promluví-li na ně cizinec pár slov v jejich rodné řeči, a téměř všichni ovládají základy angličtiny a němčiny.

Jazyky

Úředním jazykem je novořečtina. V letoviscích se domluvíte i anglicky a francouzsky.

Kuchyně – jídla

Jídelní lístky v Řecku nabízejí velký výběr nejrůznějších druhů jídel. Přesto však stále přetrvává předsudek, že řecká kuchyně sestává hlavně ze skopového masa a olivového oleje. Jak nesprávná je tato představa, dokazuje i následující krátký přehled.

Předkrmy

Řeckým zvykem je jíst před hlavním jídlem „mezédes“ neboli chuťovky či předkrmy:

Dolmádes

Vinné listy plněné rýží a mletým masem.

Choriatikí

Selský salát z rajčat, okurky, cibule, salátu a ovčího sýra.

Tirósaláta

Sýrový salát.

Tzatziky

Bílý jogurt s česnekem a okurkou.

Tamosaláta

Pyré z kaviáru nebo jiker.

Melitzanosaláta

Pyré z lilku.

Chtapóda

Kousky chobotnice v octovém a olejovém nálevu nebo na grilu.

Pikilía

Pestrá mísa několika druhů předkrmů.

Tyrokieftédes

Restované sýrové kuličky (z několika druhů sýrů).

Saganaki

Smažený sýr feta.

Některé tyto chuťovky si Řekové objednávají i ke skleničce alkoholu. Nejčastějším aperitivem k těmto chuťovkám je ouzo – likér s příjemnou anýzovou chutí. Ideální nápoj na vytrávení před hlavním chodem.

Polévky

Moc často je na jídelních lístcích nevidíte. Nejznámější polévkou je avgolémono.

Avgolémono

Kuřecí vývar se šlehaným vejcem a citrónem.

Fasoláda

Velmi hustá fazolová polévka.

Psarósoupa

Rybí polévka.

Po předkrmu následuje menu z masa či ryb, podávané obvykle se salátem. Velmi rozšířený je gyros (na svislém otáčivém rožni grilované maso), soutzoukákia (masové kuličky ochucené kořením), keftédes (mleté kuličky z vepřového masa obalené ve strouhance), stifádo (hovězí guláš) a souvlaki (oreganem posypané vepřové špízy). Velmi známé jsou nákypy pastítsio z makaronů a mletého masa a dále moussaká (zapečený nákyp z lilku, mletého masa, brambor a vajec).

K vynikajícím bezmasým jídlům patří jemistá (zapečená paprika a rajče plněné směsí rýže, piniových oříšků a bylin), fasoláda (zapečený pokrm z velkých bílých fazolí, zeleniny, bylin a oleje). Z ryb je pochoutkou čerstvý, na grilu připravený tsipúra (cejn).

Musaka

Zapečené vrstvy lilku (brambor), mletého masa a zeleniny zalité bešamelovou omáčkou.

Soutzoukákia

Válečky z mletého masa a cibule, někdy zalité rajskou omáčkou.

Pasticio

Zapečené těstoviny s mletým masem zalité bešamelovou omáčkou.

Tomates Giemistes

Rajčata plněná mletým masem a rýží.

Biftekia

Karbanátky z mletého masa.

Stifádo

Dušené hovězí maso v rajské omáčce.

Kokinisto

Dušené maso v rajské omáčce.

Doporučujeme doplnit jídla i objednáním řeckého salátu (choriatiky), který je velmi osvěžující. Řecký salát se skládá z okurek, cibule, rajčat a sýra (feta). Dle jednotlivých oblastí jsou přidávány papriky nebo nakrájený hlávkový salát.

Jídelní lístky jsou v Řecku psány nejen v řeckém jazyce, ale také v angličtině nebo němčině. Na řadě míst je možné obdržet jídelní lístek psaný také v češtině nebo ve slovenštině.

Masové pokrmy

Gyros

Masové kousky odřezané z masa grilovaného na jehle.

Souvlaki

Maso na jehle (špíz).

Kotopulo

Kuře na různé způsoby.

Brizoles

Kotlety (většinou na roštu nebo restované).

Paidakia

Žebírka.

Moschari

Telecí v různých úpravách.

Xirino

Vepřové v různých úpravách.

Úpravy masa

Vrastó – vařené maso.

Tyganytó – smažené.

Furnu – maso upravované v troubě.

Skáras – grilované.

Psíto – pečené.

Mořské pochoutky

Psaria

Ryby.

Kalamari

Kroužky sépie obalované v mouce s bílkem.

Garídes

Krevety.

Midja

Škeble, podávané zpravidla v rajske omáčce.

Chtapodia

Chobotnice.

Zákusky

Nejlahodnější specialitou Řecka je jagurti (hustý jogurt s medem). Oblíbené a chutné je nejrůznější sladké pečivo plněné ořechy a medem, polité sirupem, např. baklava nebo lukumádes (kynuté kuličky v sirupu). K běžným dezertům patří zmrzlina, ovoce a pudinky.

Kadaifi

Tenké nitky z těsta prolité medem s oříšky.

Jagurti

Bílý jogurt, podává se často s medem.

Lukumades

Koblížky, někdy plněné.

Baklavas

Listové těsto plněné ořechy a medem.

Galktobureko

Krupicové koláčky s listovým těstem a sirupem.

Pagoto

Zmrzlina.

Řecké zákusky a sladkosti bývají někdy opravdu velmi sladké. Před jejich nákupem doporučujeme nejdříve kousek ochutnat.

Ovoce

Ovoce se podílí velkou měrou na hospodářství Řecka a vyváží se do celého světa. Nakoupíte ho v marketech, ve stáncích nebo přímo z auta pěstitele. Ceny bývají rozdílné. Ovoce, které je nabízeno přímo na plážích, bývá často předražené.

Meloun – karpuzi (červen, červenec, srpen, září).

Žlutý meloun – peponi (červen, červenec, srpen).

Hroznové víno – stafilia (září, říjen).

Fíky – sika (srpen).

Pomeranče – portokalia (duben, květen).

Jahody – fraule (květen, červen).

Broskve – rhodakina (červenec, srpen).

Meruňky – verikoka (červenec, srpen).

Kuchyně – nápoje

Součástí kulturního života Řeků je již odedávna víno. Zvláštností je víno Retsina, do kterého se přidává pryskyřice, aby se prodloužila jeho trvanlivost, a tím získává zvláštní nahořklou příchuť. Velmi dobrá je místní specialita – muškátové víno Nectar.

Různé druhy piva („bíra“) už dnes dostaneme na celém ostrově – typické řecké pivo se jmenuje Mythus.

Z lihovin je velmi oblíbená anýzová pálenka Oúzo a známý koňak Metaxa. Jednou ze specialit je též Tsipouro destilované ze stonků, jadérek a slupek rozmačkaných hroznů.

Pokud si objednáte kávu „kafés“, dostanete většinou rozpustnou kávu. Naopak řecká káva „elinikó“ se tradičně připravuje z velmi jemně mletých pražených zrněk uvařených s cukrem ve vodě v džezvě s dlouhou rukojetí. Káva se krátce povaří a naplní do malých šálek. Má hustou pěnu a chutná podobně jako silná turecká káva. Chcete-li řeckou kávu, musíte si ji zvlášť objednat a také uvést, jak má být sladká: glikó = velmi sladká, métrio = středně sladká nebo skéto = bez cukru. Nejoblíbenější formou kávy v letních měsících je však ledová káva „frapé“, která vás příjemně osvěží. Pokud při objednání neuvědíte, jak má být sladká, většinou vám udělají frapé středně sladké (métrio) s mlékem (gála).

 Pláže

Jihovýchodní část

Mykali, Glicorisa

Menší a užší oblázkové pláže východně od městečka Pythagorion.

Psili Ammos

Vyhledávaná písčiná pláž vzdálená 10 km od města Samos a pouze 1 námořní míli od Turecka. Najdete zde rybí taverny, restaurace a kavárny.

Potokaki

Dlouhá oblázková pláž mezi městečky Pythagorion a Ireon, na níž naleznete množství restaurací, kaváren a nabídku vodních sportů.

Ireon

Malá oblázková pláž přímo v centru letoviska Ireon. V bezprostřední blízkosti se nachází kavárny a taverny.

Severovýchodní část

Gangou

Oblázková pláž na okraji města Samos, kde se nacházejí stylové restaurace.

Kokkari

Vyhlášená pláž z hrubých oblázků přímo v centru střediska. Naleznete zde mnoho restaurací, taveren a kaváren v bezprostřední blízkosti pláže. Kokkari je také oblíbené místo pro windsurfing s možností zapůjčení.

Lemonakia a Tsamadu

Hojně navštěvované romantické oblázkové pláže v blízkosti letoviska Kokkari.

Severozápadní část

Anema

Oblázková pláž s restaurací a kavárnou asi 1 500 m západně od centra Karlovassi.

Potami

Známa oblázková pláž s restaurací a kavárnou asi 3 km západně od města Karlovassi.

Seitani

Biologicky chráněná oblázkovopísečná pláž. Jedná se o dvě pláže – Mikro Seitani a Megalo Seitani. Obě jsou chráněnou přírodní rezervací především kvůli tuleňům středomořským vyskytujícím se v jejich okolí.

Jihozápadní část

Votsalakia

Jedna z nejdelších oblázkovopísečných pláží na ostrově, kde se nacházejí stylové restaurace a kavárny.

Chrisi / Psili Ammos

Vyhledávaná písečná pláž s průzračnou a nejteplejší vodou na ostrově, ležící 6 km západně za Votsalakií. Najdete zde mnoho barů a taveren.

Limnionas

Vyhledávaná písečná pláž s průzračnou vodou a oblíbenými tavernami asi 9 km západně za Votsalakií.

⌚ Časový posun

O hodinu více než v České republice.

TAXI Doprava – taxi

Taxi představují cenově přijatelný způsob dopravy na kratší vzdálenosti. Vozy mají taxametr, ale můžete se s řidičem předem domluvit na pevné ceně. Není výjimkou, když taxi po cestě přibere další pasažéry, přičemž každý platí svou trasu. Taxi si můžete objednat na recepci vašeho hotelu.

🚌 Doprava – autobusy

Místní autobusová doprava je zajišťována společností K.T.E.L. a jsou to většinou žlutozelené autobusy. Autobusové zastávky jsou zpravidla označeny modrou cedulí. Jízdní řády autobusů většinou naleznete na recepci v hotelu. Jízdenky se kupují v autobuse.

Doprava – pronájem automobilů

Cestovní kancelář zajišťuje pronájem vozů prostřednictvím smluvní autopůjčovny za cenově výhodných podmínek. Informace o možnostech pronájmu vozidel a cenách vám poskytne delegát, který vám zajistí také rezervaci a předání vozu a doporučí zajímavá místa a vhodné cesty. Pokud se rozhodnete využít služeb jiné autopůjčovny, seznamte se dobře se smluvními podmínkami. Některé nabídky totiž nezahrnují daně a jiné poplatky.

Minimální věk řidiče pronajatého vozidla je 23 let, řidičský průkaz musí vlastnit nejméně 12 měsíců a musí být držitelem platební karty.

Doprava – předpisy

Provoz na komunikacích, zejména ve velkých městech či rekreačních zónách, bývá značný a nejsou v něm vždy uplatňována pravidla podle střeoevropského měřítka. K místním zvyklostem patří vytváření dalších jízdních pruhů na komunikacích, jízda v protisměru v jednosměrné komunikaci či minimální používání směrovek.

Pravidla silničního provozu tolerují (tzn. pouze pokutují) požití alkoholu do 0,2 ‰ u profesionálních a do 0,5 ‰ u ostatních řidičů. Avšak návštěvníkům ze zahraničí (tzn. turistům) je doporučováno, aby před jízdou nepili alkohol vůbec.

Kolem ostrova a horských vesnic vede asfaltová silnice, na kterou pak navazují méně sjízdné cesty k moři a do hornatého vnitrozemí. Na tyto cesty je povoleno jezdit pouze terénním autem nebo terénní motorkou. Pozor si dejte na ovce a jinou zvěř přecházející silnici.

Nejvyšší povolená rychlost je ve městech 50 km/h a mimo obec 110 km/h, na ostrově se nenacházejí žádné dálnice a i mimo města bude potřeba jezdit pomaleji, než je povolený limit, s ohledem na místní terén. Používání bezpečnostních pásů je povinné, stejně tak jako helma pro motocyklisty! Dávejte také pozor na zákazy stání a zastavení, pokuty za nedodržování předpisů jsou poměrně vysoké.

Peníze – měna

Měnovou jednotkou je euro (€).

Peníze – směnárny, banky

Banky jsou otevřeny od pondělí do pátku od 8.30 do 14.30 hodin. Neomezeně můžete používat bankomaty na mezinárodní platební karty. Placení kreditními kartami ve vybraných obchodech a restauracích je možné. Peníze můžete vyměnit také ve většině hotelů, v soukromých směnárnách a některých obchodech. Nelze vyměnit drobné mince a české koruny je možné vyměnit pouze v hlavním městě.

Komunikace – pošta

Poštovní úřad se nazývá „tachidromio“ a je otevřen po–pá od 8.00 do 14.00 hod. Zásilky se posílají leteckou poštou, doručení do střední Evropy trvá zpravidla týden. Dopisy i pohledy vřazujte do poštovních schránek žluté barvy, případně je můžete nechávat na recepci ve vašem hotelu.

Komunikace – telefonování

Telefonovat můžete z hotelů, avšak za poplatek. Pro mezinárodní hovory volte předčíslí 00, dále zvolte kód volané země (ČR 420, Slovensko 421) + číslo, které voláte. O cenách volání z mobilního telefonu se informujte u svého operátora.

Komunikace – internet

Ve většině hotelů je běžné připojení k internetu, ale v některých je tato služba zpoplatněna.

Kriminalita – krádeže

Přestože Řecko lze obecně považovat za bezpečnou zemi, v několika posledních letech dochází k nárůstu kriminality, zejména ve formě pouličních krádeží a jiné drobné majetkové trestné činnosti. Budte opatrní na cenné věci, nenoste je na pláž a nenechávejte je na sedadle automobilu. Šperky, doklady, finanční prostředky a jiné cennosti doporučujeme uložit v trezoru.

Kriminalita – trezory

I zde se mohou vyskytnout osoby, které se chtějí obohatit na úkor druhých. Pokud máte s sebou větší množství peněz nebo cenné předměty, můžete si je, pokud hotel tuto službu nabízí, uložit v hotelovém trezoru, který bývá buď na pokoji, nebo na recepci.

Kriminalita – zavazadla

Bylo-li vaše zavazadlo během cesty poškozeno nebo jeho obsah není v pořádku, je nutné kontaktovat leteckou společnost a škodu ohlásit nejpozději do jednoho týdne. V opačném případě nemusíte dostat náhradu za škodu. O další informace můžete požádat průvodce.

Sporty

Windsurfing

Ostrov Samos je řazen mezi pět nejlepších windsurfařských míst v Řecku. Pokud jste začátečníci, můžete absolvovat kurz v anglickém nebo německém jazyce. Samozřejmostí jsou neopreny, trapézy a boty. Vybavení je k dispozici ve všech velikostech a typech.

Vodní sporty

Samos, stejně jako ostatní řecké ostrovy, nabízí široký výběr vodních sportů, jako jsou vodní lyže, wakeboarding, projížďky na člunech, kajaky a další.

Pěší turistika

Ostrov nabízí možnosti pro pěší výlety všech druhů a náročností. Obdivovat můžete nádherné severní pobřeží s divokými plážemi a horami v pozadí. Na túru se můžete vydat individuálně i s průvodcem.

Cykloturistika

Ostrov si můžete prohlédnout i na kole, které se dá půjčit v mnoha větších letoviscích. Cyklostezky zde nejsou pravidlem a je nutno brát na vědomí, že se jezdí po státních silnicích.

Zábava, noční život

Pro milovníky nočního života je Řecko jako stvořené. Kavárny, taverny i bary najdete v každém turistickém středisku. V letních měsících bývají otevřené dlouho do večera. Chcete-li prožít noc v rytmu tance s řeckou moderní muzikou, navštivte některou z diskoték ve větších centrech (Samos, Pythagorion, Karlovassi). Noční život Řeků začíná až kolem půlnoci a končí v ranních hodinách.

Restaurace

Pro Řeky je hodování společenskou záležitostí. Přesně podle toho k vám budou přistupovat i v tavernách, pokud zajdete na oběd či večeři. Dobrá rada zní, vyhradte si na jídlo dostatek času. Informace o typických jídlech a nápojích naleznete v sekci „Kuchyně“.

Voda

Voda z kohoutku je pitná, ale k přímé konzumaci doporučujeme spíše vodu balenou.

Kontakty na úřady

Velvyslanectví České republiky

Embassy of the Czech Republic
6, Georgiu Seferis Str., Palaio Psychico
15452 Athénes, Greece

- Tel.: +30/21 06 71 37 55
- Fax: +30 210 67 10 675
- athens@embassy.mzv.cz

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Aténach

Georgiou Seferi 4, Paleo Psychiko, 154 52, Atény, Grécko

- Tel.: +30 2106771980, +30 2106771870
- Fax: +30 2106776765
- Email: emb.athens@mzv.sk
- Nouzová linka: +306932408028

AZ Slovníček

Řekové používají řeckou abecedu, zde jsou řecká slova přepsána do latinky.

Řecky	Česky
Kaliméra	Dobry den
Kalispéra	Dobry večer (od 15 hodin)
Kalinichta	Dobrou noc
Jásu	Ahoj
Chérete	Na shledanou
Efcharistó	Děkuji
Parakaló	Prosím
Né/Óchi	Ano/Ne
Ávrio	Zíttra
Símera	Dnes

Řecky	Česky
Polí	Mnoho
Lígo	Málo
Oríste?	Prosím?
Isotimía	Kurz
Gramatósimo	Známka
Jatrós	Lékař
Piretó	Teplota
Kefáli	Hlava
Pódi	Noha
Chéri	Ruka

V restauraci

Řecky	Česky
Estiatório	Restaurace
Anichtó	Otevřeno
Klistó	Zavřeno
Bíra	Pivo
Krasí	Víno
Tsai	Čaj
Zestó	Horký

Řecky	Česky
Krío	Studený
Rízi	Rýže
Kréas	Maso
Saláta	Salát
Kombósta	Kompot
Patátes	Brambory

Číslovky

Řecky	Česky
Mía	Jedna
Dío	Dva
Tría	Tři
Tésera	Čtyři
Pénte	Pět

Řecky	Česky
Éxi	Šest
Eptá	Sedm
Októ	Osm
Eňá	Devět
Déka	Deset

Dny v týdnu

Řecky	Česky
Deftéra	Pondělí
Triti	Úterý
Tetárti	Středa
Pémpti	Čtvrtek

Řecky	Česky
Paraskeví	Pátek
Sávato	Sobota
Kiriakí	Neděle

Zdravotní péče

Lékařská péče

Pokud jste si prostřednictvím cestovní kanceláře uzavřeli cestovní pojištění u ERV pojišťovny, a. s., kontaktujte v případě zdravotních obtíží linku asistenční služby EuroAlarm Asistence. Linka je vám k dispozici 24 hodin denně na telefonním čísle +420 221 860 600. Pečlivě si uschovejte veškerá potvrzení od lékaře. Na základě podmínek sjednaných ve smlouvě vám po návratu pojišťovna náklady spojené s šetřením uhradí. Pokud máte uzavřené cestovní pojištění u jiné cestovní pojišťovny, postupujte dle jejích pokynů.

Lékárny

Lékárny jsou označeny zeleným nebo červeným křížem. V noci a o víkendech se lékárny střídají v pohotovostních službách. Adresu lékárny s pohotovostní službou najdete vyvěšenou na dveřích každé lékárny.

Nakupování – suvenýry

Velmi typické je pro Samos tkalcovství, hrnčířství a výroba keramiky s pestrými barvami a designem. Klasickým suvenýrem jsou nádoby „maskara bardak“ nebo „dikia koupa“. Z vinné révy se zde vyrábí mnoho druhů vín a likérů, z nichž nejznámější je sladké muškátové víno Samos Nectar či suché víno Samina. Vína ze Samosu jsou používána jako mešní vína ve Vatikánu.

Nakupování – obchody

Obchody jsou otevřeny po celý týden, obvykle v časech 8.30–14.00 a 18.00–21.00 hodin. V pondělí, ve středu a v sobotu pouze dopoledne. Neděle je zavírací den. V hlavní sezoně ale bývají otevřeny až do půlnoci. Z potravinářského zboží lze doporučit nákup oliv, výtečného olivového oleje, medu, místního sladkého vína a jako upomínkové předměty např. keramiku.

Nakupování – trhy

K typickému dárkovému zboží na tržištích a v obchůdcích na Samosu patří sladké samoské víno, olivy, keramika a textilní výrobky.

Spropitné

Řekové se sice za spropitným nehoní, ale je zvykem dávat malé spropitné ve výši cca 10 %, pokud jsme s obsluhou spokojeni. Většinou se nechává spropitné na stole, tedy nikoliv rovnou při placení.

Elektrický proud

Napětí v elektrické síti je 220 V. Adaptér není nutný.

Zajímavá místa

Samos (Vathi)

Samos je hlavním městem ostrova od roku 1832. Je zároveň správním střediskem a žije v něm nejvíce obyvatel. Nachází se v severovýchodní části ostrova kolem přístavní zátoky Vathi. Přes malebná úbočí porostlá vinnou révou a olivami se z něj můžete pěšky vydat k nedalekému městečku Pánio Vathi.

Ve městě je pěkné náměstí a po procházce jeho malebnými uličkami nezapomeňte navštívit místní archeologické muzeum. To je umístěno v bývalém domě knížete ostrova a v naproti stojící novostavbě. Její stavbu financovala nadace automobilové továrny Volkswagen a slavnostně ji otevřel r. 1987 německý spolkový prezident Weizsäcker. Najdete zde nálezy, které byly odkrývány německými archeology již od roku 1912. Nejvýznamnějšími exponáty jsou 4,8 m vysoká mramorová socha mladíka a socha ženy znázorňující bohyni Héru. Obě byly nalezeny v oblasti Ireonu. Kousek za centrem města leží pěkná městská pláž Gangou.

Pythagorion

Malé, útulné přístavní město (dříve Tigáni) ležící 11 km jihozápadně od Samosu na jižním pobřeží ostrova. Stojí na místě bývalého antického města Samos. Antické časy zde připomínají základy mola a městské opevnění (4. st. př. n. l.). Na hradním vrchu u hřbitova je kostel Metamórhosis a hrad Lykurga Logothéta (1822–1824). Nedaleko města se nachází řada archeologických vykopávek, pěšky se dá dojít k Eupaliniovu vodovodnímu tunelu nebo ke klášteru Panagía Spiliani, pod nímž vede tabulkami značená cesta k pozůstatkům malého divadla. Kaple kláštera, původně používaná jako věštitrna, je umístěna v jeskyni.

Antický vodovod

Na západ od města Pythagorion najdete vchod do více než 1 km dlouhého vodovodního tunelu, jedné z nejvýznamnějších památek z doby vlády Polykrata. Tunel sloužil antickému hlavnímu městu ostrova k zásobování vodou. Budování tunelu začalo současně z obou stran a obě skupiny se jen s minimální odchylkou střetly uprostřed. Byl vybudován r. 524 př. n. l. pod vedením architekta Eupalina z Megary a místního Theodóra (pravděpodobného vynálezce vodní váhy, která se při stavbě uplatnila).

Ireon – chrám bohyně Héry

Kult bohyně Héry se na ostrově Samos objevuje již v době mykénské. Na místě vzdáleném 8 km od Pythagorionu se našly zbytky svatyně z 8. st. př. n. l. Staří Řekové věřili, že se zde bohyně narodila. V následujících stoletích byla svatyně několikrát zničena a znovu vystavěna. Poslední stavba byla realizována za vlády Polykrata, který ji svěřil Theodorovi, synu Rhoikose (který prý postavil i Artemidin chrám v Efesu). Chrám měl rozměry 109 x 55 metrů a výšku 25 metrů a jednalo se prý o největší a nejkrásnější chrám ve své době. Do současnosti se zachovaly pouze mohutné základy a jediný sloup.

Kokkari

Městečko Kokkari bylo původně rybářskou vesničkou. Dnes má asi 900 obyvatel a jedná se o velmi malebné místo plné taveren a kavárniček postavených podél mořského břehu. Každého návštěvníka nadchne úchvatná večerní atmosféra.

Kláštery

Na ostrově se nachází celá řada klášterů, které jistě stojí za pozornost. Je to například Timiou Stavrou z roku 1592, ležící 3 km západně od Chóry, Megali Panagia z roku 1586, jeden z nejdůležitějších a nejoblíbenějších klášterů, Zoodochou Pigis (ze 17. století), ležící 8 km východně od hlavního města, z něhož je nádherný pohled na zelené východní pobřeží ostrova, nebo Spilianis (Pythagorion) s jeskyní, v níž se nachází kaple.

Staré vesničky

Svoji osobitou, typicky řeckou atmosféru, mají malé vnitrozemské a horské vesničky s původními kamennými domky a neuvěřitelně úzkými uličkami. V současnosti v nich žije už pouze pár původních obyvatel. Za návštěvu stojí např. malebné zelené vesničky Manolates (ve výšce 380 m) a Vourliotes (340 m) s krásným výhledem na severní pobřeží ostrova, Pandrosos (630 m) a Spatharei vzdálené 5–6 km od Pyrgosu, Kastania a Kosmadei (600 m) a 8–13 km od Karlovassi, Platanos nebo Konteika, ale i mnohé další.

Vodopád

Na severozápadě ostrova nedaleko od města Karlovassi u známé pláže Potami si můžete i v horkých letních dnech udělat příjemnou procházku lesní stezkou podél potoka stékajícího z hor. Zhruba po 15 minutách chůze vás cesta dovede k jezírku chladné horské vody, kde mezi skalami můžete proplout až pod vodopád.

